

**FITXA IDENTIFICATIVA****DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 44551
Nom: Procés penal garantista: noves tendències
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2217 - Màster Universitari en Dret, Empresa i Justícia	Facultat de Dret	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2217 - Màster Universitari en Dret, Empresa i Justícia	Procés penal garantista: noves tendències	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MARTINEZ GARCIA ELENA

DE LUIS GARCIA ELENA

RESUM

La present assignatura es dirigeix a formar al/l'estudiant en les noves tendències que apunta el procés penal en un entorn global, on el crim no coneix les fronteres, especialment, gràcies a la tecnologia i a les noves formes de comerç electrònic; però es tracta d'un espai on la persecució del delictes troba constants cortapisas a l'hora de dirigir una recerca i on aconseguir la col·laboració entre països siga per a obtenir proves, detenir a una persona o protegir a una víctima s'erigeix en un important espai sord de col·laboració.

Aquest element transfronterer posa en qüestió la sobirania dels Estats, no sempre amb voluntat de col·laborar en aquest tipus d'intromissions o, fins i tot, disposats a cooperar, però amb resultats poc satisfactoris dau el diferent nivell de constitucionalitat i de legalitat ordinària que un mateix acte o dret reben en diferents països.

El repte d'aquest mòdul és apuntar-nos als flancs més febles en aquest àmbit del procés i investigar i reflexionar sobre l'incipient grau de cohesió europea en el moment en el qual ens trobem, quan l'eix principal de la democràcia gira entorn a les garanties processals penals. Molts dels interrogants que es plantegen no tenen una solució unívoca i a tal fi respon les següents pautes i línies de reflexió.



CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Preferiblement, coneixements jurídics derivats d'haver cursat una llicenciatura, grau o estudis en Dret o Ciències Jurídiques, d'acord amb el precísat en el programa del Màster.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D'APRENTATGE

-

Analitzar els problemes jurídics que planteja la societat empresarial des d'una perspectiva interdisciplinària que permeta integrar i relacionar els coneixements adquirits -substantius i especialitzats- doctrinals, legislatius i jurisprudencials.

Aprofundir i valorar la interrelació i interdependència dels diferents sectors de l'ordenament jurídic, tant des d'una perspectiva nacional com internacional, amb el propòsit de garantir el valor de la seguretat jurídica.

Capacitat d'implementació pràctica dels coneixements apresos en els debats i discussions, així com ser capaços de dirigir-los i identificar i analitzar les conclusions més rellevants.

Capacitat per a afrontar els reptes i dificultats que una societat globalitzada i, per tant, un mercat global, plantegen, per a poder identificar i aplicar solucions que minimitzen els seus efectes i conseqüències.

Conèixer les noves tendències i els problemes que d'elles deriven de l'aplicació del projecte de consolidació d'una justícia europea, analitzant la situació des de les diverses branques del dret.

Identificar, analitzar i interpretar els problemes jurídics complexos d'acord amb criteris jurídics i deontològics, amb el degut respecte a valors democràtics i a principis fonamentals, sense que tinga cabuda la discriminació per raó de sexe, creença o lloc de procedència.

Identificar i valorar el paper dels mecanismes ADR (Alternative, Dispute & Resolution, que engloba figures com ara la mediació, l'arbitratge o la negociació), en la resolució dels conflictes en societats modernes i complexes.

Identificar i valorar els problemes jurídics d'interés en una societat globalitzada en l'àmbit de l'activitat empresarial que requereixen d'una aprofundiment en la investigació jurídica per a ser afrontats de forma plural.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Saber aplicar els coneixements adquirits durant el curs, a través de la resolució de problemes puntuals i



multidisciplinàries des de l'òptica de l'activitat comercial nacional i internacional i la seguretat jurídica.

Utilitzar els coneixements avançats adquirits aplicables a la realitat empresarial de forma solvent, tant de forma individual com en equip, des d'una perspectiva pluridisciplinària.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Unitat 1: Introducció al procés penal garantista

- 1.1. Binomi seguretat-drets individuals.
- 1.2. L'alarma i el dret penal de l'enemic.
- 1.3. La resposta del dret penal i del procés penal.

2. Unitat 2: Principis i garanties en un món globalitzat.

- 2.1. Finalitat i importància de les garanties processals.
- 2.2. Espais sords a la Justícia.
- 2.3. Els tipus de criminalitat penal transnacional: Dificultats que ofereix la seua recerca

3. Unitat 3: La prova

- 3.1. Actes de Recerca i Actes de Prova.
- 3.2. La teoria dels fruits de l'arbre enverinat: anàlisi des d'una perspectiva comparada.
- 3.3. La teoria de la desconexió d'antijuridicitat: Dret anglosaxó i Common Law.

4. Unitat 4: Tutela preventiva. Noves tendències transnacionals. La irrupció de la tecnologia.

- 4.1. La tutela preventiva.
- 4.2. Tecnologia i intel·ligència artificial

5. Unitat 5: La Víctima en el procés penal. Nova era.

- 5.1. La victimologia i la justícia restaurativa.
- 5.2. La víctima col·lectiva: Tutela i satisfacció en els processos col·lectius.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS



Activitat	Hores
Teoria	30,00
Total hores	30,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	0,00

METODOLOGIA DOCENT

Creació de fòrums de debat a través d'Aula Virtual o Moodle

Preparació i lectura de documents i uns altres materials

Tutories virtuals

AVALUACIÓ

1. Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència regular i participació activa en els fòrums de debat, tutories individuals i grupals, etc., grau d'implicació en el procés d'ensenyament-aprenentatge i en les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament de les activitats en línia. 55.0%

2. Avaluació de les exposicions que han de realitzar cadascun dels estudiants en les sessions virtuals. 45.0%

BIBLIOGRAFIA

- BARONA VILAR, S., Algoritmización del Derecho y de la Justicia, Valencia, Tirant, 2020 BARONA VILAR, S., El proceso penal desde la historia, Valencia, Tirant, 2017 BARONA VILAR, S., Justicia penal. Globalización y digitalización, Thomson Reuters, Santiago de Chile, 2018 BARONA VILAR, S., Mediación penal. Fundamento, fines y régimen jurídico, Valencia, Tirant, 2011. BARONA VILAR, S., Seguridad, Celeridad y Justicia, Tirant lo Blanch, 2004. GRACIA MARTIN, L, "Derecho penal del enemigo", Revista electrónica de Ciencia penal y criminología, 2005, n. 07-02 MARTINEZ GARCIA, E, La construcción de Europa a través de la cooperación judicial en materia de protección de víctimas de violencia de género, Valencia, Tirant, 2018. PLANCHADELLA GARGALLO, A., La prueba prohibida: evolución jurisprudencial, Cizur Menor, Aranzadi, 2014 SILVA SÁNCHEZ, J., La expansión del derecho penal, 2ª Edición Civitas, 2001.



- AAVV, Los nuevos medios de investigación en el proceso penal. Especial referencia a la tecnovigilancia, Cuadernos de Derecho judicial, 2007 ARANGUENA FANEGO, C. (coord.), Cooperación judicial civil y penal. El nuevo escenario de Lisboa, Granada, Comares, 2011. ARMENTA DEU, T., Prueba ilícita (Estudio Comparado), Madrid, Marcial Pons, 2011. MARTÍNEZ GARCÍA, E., Actos de investigación e ilicitud probatoria, Tirant lo Blanch, 2009.
- MARTÍNEZ GARCÍA, ELENA, Juzgar en el Siglo XXI, Tirant lo Blanch 2024. MARTÍNEZ GARCÍA, ELENA, La diligencia debida de los estados y el papel de la jurisdicción en materia medioambiental en el marco europeo de justicia global. A la luz de la STJUE de 22 de diciembre de 2022, la STEDH de 9 de abril de 2024 y Reglamento (UE) 2023/955 para el Fondo Social por el Clima, de 10 de mayo 2023, Revista General de Derecho Europeo 63 (2024). DE LUIS GARCÍA, ELENA, Tutela de los intereses colectivos y difusos en el proceso penal, Indret. Revista para el Análisis del Derecho, núm. 4, 2018.